

نام و نام خانوادگی: .....	باسمه تعالی	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۲۴
دبیرستان: .....	اداره آموزش و پرورش ناحیه / شهرستان .....	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
شماره کلاس: .....	مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم انسانی	امتحان علوم و فنون ۳ نیمسال اول (دی ۱۴۰۲)	تعداد صفحه: ۳

ردیف	سوالات پاسخبرگ دارد	بارم
	<b>تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)</b>	
۱	هدف این انجمن رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره های بعد از آن بود. الف) انجمن ادبی نشاط (ب) انجمن ادبی خاقان (ج) انجمن ادبی اصفهان (د) انجمن ادبی نوبهار	۰/۲۵
۲	درست یا نادرست بودن سوال های زیر را مشخص کنید: الف) شعر انتقادی «ای قلم» سروده «سید اشرف الدین گیلانی» است؟ درست / نادرست ب) پروین اعتصامی، قصیده را به سبک منوچهری به روانی و لطافت شعر سعدی می سرود. درست / نادرست	۰/۵
۳	عبارت زیر، چه کسی را معرفی می کند؟ «در شعر وی اگرچه اندیشه های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او، مانع از آن می شود که در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار گیرد»	۰/۲۵
۴	در جاهای خالی واژه های مناسب بنویسید. الف) اولین کسی که در ایران به نوشتن ..... پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود ب) فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه ..... و سعدی بود	۰/۵
۵	کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» از کیست و موضوع آن چیست؟	۰/۵
۶	جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. در دوره بازگشت و بیداری ..... عمومیت یافت و به عنوان زبان برنده نهضت در اختیار روزنامه ها قرار گرفت.	۰/۲۵
۷	کاربرد کدام یک از کلمات زیر، بیانگر توجه به «واژگان کهن» در سطح زبانی شعر عصر بیداری است؟ الف) وصال (ب) گلخن (ج) رنگین (د) آزادی	۰/۲۵
۸	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) نثر فارسی در دوره بیداری قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می گذارد و گزارشی و ساده می شود. ب) مفهوم قانون در شعر دوره بیداری، مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است	۰/۵
۹	جاهای خالی را با نام مناسب کامل کنید. در عصر بیداری گروهی از شاعران مانند ملک الشعرا بهار و ..... با آگاهی از سنت های ادبی به زبان پرصلابت گذشته وفادار ماندند و گروهی دیگر به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند و از واژه های فرنگی بهره بردند؛ ..... و عارف قزوینی از این دسته اند.	۰/۵
۱۰	کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است؟ الف) از شاخصه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است (طنز سیاسی اجتماعی، طنز اخلاقی) است. ب) نگرش نویسندگان و شاعران عصر بیداری تغییر کرد (کلی نگر و ذهنیت گرا - جزئی نگر و عینیت گرا) شدند.	۰/۵

۰/۵	۱۱	<b>موسیقی شعر (۶ نمره)</b> در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوت بلند « ی » همواره کوتاه است؟ دی زمانی به تکلف بر سعدی بنشست      فتنه بنشست چو برخواست قیامت برخاست
۰/۷۵	۱۲	برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید: (همسان تک پایه ای / ناهمسان / همسان دولختی) الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی      گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند ب) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری      کز آن جانب که او باشد، صبا عنبر فشان آید ج) امشب به قصه دل من گوش می کنی      فردا مرا چو قصه فراموش می کنی
۰/۷۵	۱۳	نشانه های هجایی کدام گزینه را می توان به دو گونه، جدا و سازماندهی کرد؟ هر دو وزن را بنویسید. الف) سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز      ور روی بگردانی در دامت آویزد ب) اگر چه حُسن فروشان به جلوه آمده اند      کسی به حُسن و ملاحظت به یار ما نرسد
۱	۱۴	نمونه های زیر، به صورتی که بین دو کمانک تقطیع شده اند، با کدام نوع اختیار شاعری مطابقت دارد؟ توضیح دهید. الف) سوی من ( — — U — — )      ب) تو گفتی ( — — — )
۰/۵	۱۵	وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟ « دور از تو چنانم که غم غربتم امشب      حتی به غزل های غریبانه ننگجد » الف) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل      ب) مستفعل مستفعل مستفعل فع ج) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن      د) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن
۰/۵	۱۶	« شاعر در مصرع اول بیت زیر، کدام «واو» را «مصوت بلند» به حساب <u>نیاورده</u> است؟ من و تو غافلیم و ماه و خورشید      بر این گردون گردان نیست غافل
۲	۱۷	بیت « در دام فتاده آهوئی چند      محکم شده دست و پای در بند » الف) تقطیع کنید. ب) وزن این بیت چیست؟ ج) شاعر در این بیت، از کدام اختیار «زبانی» استفاده کرده است؟
۱	۱۸	<b>زیبایی شناسی (۶ نمره)</b> در بیت زیر، آرایه « تضمین » را مشخص کنید؛ حافظ از شعر کدام شاعر، تضمین کرده است؟ خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم      کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی
۰/۵	۱۹	شاعر در کدام بیت، توانسته یک مفهوم بلند را در سخنی کوتاه بگنجاند؟ الف) این مه که چون میزه لب چاه می نشست      گریان به تازیانه افراسیاب رفت ب) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی      من از آن روز که در بند توام، آزادم
۰/۵	۲۰	قسمت مشخص شده در سروده زیر، نشاتگر کدام آرایه بدیع معنوی است؟ بیداری زمان را با من بخوان به فریاد      ور مرد خواب و خفتی «روسربنه به بالین، تنها مرا رها کن»      محمدرضا شفیعی کدکنی
۱	۲۱	در بیت «اگر ز خلق ملامت و گرز کرده ندامت      کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم» الف) لف «دوم» و «نشر اول» را نشان دهید      ب) نوع «لف و نشر» را بنویسید



۱	<p>۲۲ با توجه به شعر و نثر زیر، آرایه‌های «تضاد» و «متناقض نما» را مشخص کنید و تفاوت آن‌ها را توضیح دهید.</p> <p>(الف) عصر جدید / عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست.</p> <p>(ب) زمین را از آسمان نثار است و آسمان را از زمین غبار</p>	۲۲															
۲	<p>۲۳ در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (قسمت «ب» یک مورد اضافه است)</p> <table border="1" data-bbox="170 378 1404 693"> <thead> <tr> <th data-bbox="1339 378 1404 441"></th> <th data-bbox="844 378 1339 441">الف</th> <th data-bbox="170 378 397 441">الف) تلمیح</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1339 441 1404 504">۱</td> <td data-bbox="844 441 1339 504">هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو</td> <td data-bbox="170 441 397 504">ب) لف و نشر</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1339 504 1404 567">۲</td> <td data-bbox="844 504 1339 567">از تهی سرشار جویبار لحظه‌ها جاری است</td> <td data-bbox="170 504 397 567">ج) متناقض نما</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1339 567 1404 630">۳</td> <td data-bbox="844 567 1339 630">شاه ترکان سخن مدعیان می‌شود شرمی</td> <td data-bbox="170 567 397 630">د) مراعات نظیر</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1339 630 1404 693">۴</td> <td data-bbox="844 630 1339 693">مستانه کاش در حرم و دیر بگذری</td> <td data-bbox="170 630 397 693">ه) تضمین</td> </tr> </tbody> </table>		الف	الف) تلمیح	۱	هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	ب) لف و نشر	۲	از تهی سرشار جویبار لحظه‌ها جاری است	ج) متناقض نما	۳	شاه ترکان سخن مدعیان می‌شود شرمی	د) مراعات نظیر	۴	مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	ه) تضمین	۲۳
	الف	الف) تلمیح															
۱	هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	ب) لف و نشر															
۲	از تهی سرشار جویبار لحظه‌ها جاری است	ج) متناقض نما															
۳	شاه ترکان سخن مدعیان می‌شود شرمی	د) مراعات نظیر															
۴	مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	ه) تضمین															
۱/۵	<p>۲۴ <b>تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)</b></p> <p>با توجه به شعر زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>(۱) چون گشت زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند</p> <p>(۲) بناخت ز خشم بر فلک مش آن مشتی تویی تو ای دماوند</p> <p>(۳) شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند</p> <p>(الف) دو مورد از ویژگی‌های زبانی سروده بالا را بیابید و بنویسید</p> <p>(ب) شعر بالا از «محمد تقی بهار» است «سطح فکری» آن را بررسی کنید. دو مورد</p> <p>(ج) در بیت دوم، دماوند به چه تشبیه شده است؟</p>	۲۴															
۰/۵	<p>۲۵ بیت زیر، سروده «ادیب الممالک فراهانی» است:</p> <p>«جنگ ننگ است در شریعت من جز پی پاس دین و حفظ وطن»</p> <p>کدام یک از مضامین شعر او در این بیت آشکارتر است؟</p>	۲۵															
۰/۵	<p>۲۶ آوردن واژه «ژاندارم» در متن زیر بیانگر کدام ویژگی «زبانی» نثر دوره بیداری است؟</p> <p>«تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد.»</p>	۲۶															
۰/۵	<p>۲۷ مفهوم کنایی قسمت‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>«حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمز پوش می‌بیند، دلش می‌تپد.»</p>	۲۷															
۱	<p>۲۸ متن زیر را از دیدگاه «زبانی» و «ادبی» بررسی کنید. (هر سطح یک مورد)</p> <p>«اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلیه مراودات را در بسته ....» «قائم مقام فراهانی»</p>	۲۸															